

10 Bainistíocht ar achomhairc leasa shóisialaigh

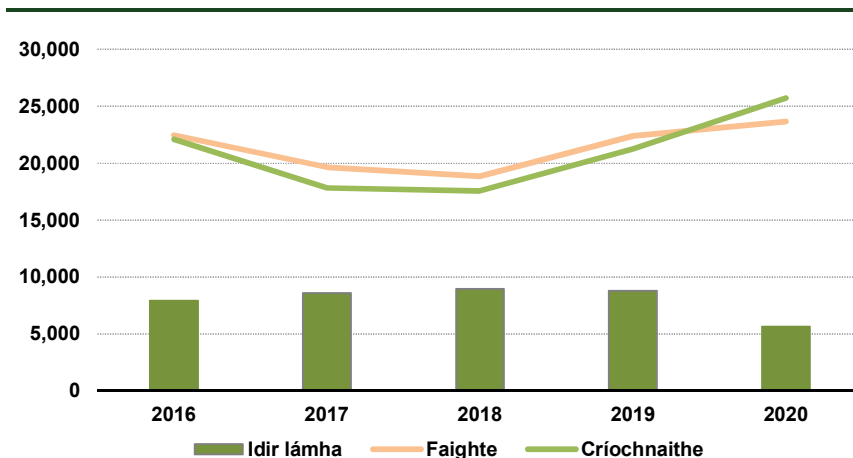
- 10.1** Déanann an Roinn Coimirce Sóisialaí (an Roinn) formhaoirseacht ar sholáthar tacaíochta ioncaim agus seirbhísí sóisialta eile faoi raon leathan scéimeanna.
- 10.2** I gcás go ndéanann duine iarratas ar thacaíocht ioncaim faoi cheann de scéimeanna reachtúla na Roinne agus go ndiúltaítear dó/di, féadfaidh sé/sí an cinneadh a achomharc chuig an Oifig Achomhairc Leasa Shóisialaigh (an Oifig Achomhairc) i bhformhór na gcásanna.¹ Faigheann an Oifig Achomhairc achomhairc freisin maidir le cinntí eile a dhéanann an Roinn, amhail inárachaitheacht fostaíochta agus aisíocaíocht teidlíochtaí.
- 10.3** Chomh maith le hachomharc foirmiúil a dhéanamh chuig an Oifig Achomhairc, tá sé de cheart ag éilitheoirí a iarraidh ar an Roinn cinneadh a athbhreithniú. Féadfar an iarraidh an cinneadh céanna a athbhreithniú a dhéanamh ag an am céanna agus a dhéantar achomharc a thaisceadh. Ní dhéanann an Roinn taifead ar leithligh ar líon na gcinntí a ndéanann sí athbhreithniú orthu trí iarrataí ó éilitheoirí seachas a thaifeadadh go ndearnadh cinneadh nua ‘athbhreithnithe’.
- 10.4** Luaigh an Roinn gurbh ionann líon iomlán na gcinntí ar éilimh leasa a rinneadh in 2020 agus thart ar dhá mhiliún cinneadh agus gurbh é 1.3% an ráta achomhairc do 2020.² Ní raibh ach dhá scéim tacaíochta ioncaim freagrach as níos mó ná 40% de na hachomhairc a fuarthas: liúntas míchumais a bhí freagrach as níos mó ná an ceathrú cuid d’achomhairc; agus scéim liúntais an chúramóra a bhí freagrach as 15% de na hachomhairc iomlána a fuarthas.
- 10.5** In 2020, tugadh pas beag faoi bhun 26,000 cinneadh achomhairc chun críche – b’ionann é agus méadú 21% ó 2019 (féach Fíor 10.1).³ Tháinig laghdú suntasach ar líon na gcásanna achomhairc a bhí idir lámha in 2020.

1 Ní fhéadfar cinntí maidir le teidlíochtaí áirithe, cosúil le liúntas breosla, a achomharc leis an Oifig Achomhairc. Féadfaidh éilitheoirí athbhreithniú a lorg ón Roinn ar chinntí nach bhfuil faoi shainchúram na hOifige Achomhairc.

2 Cuimsítear i líon iomlán na gcinntí a dhéanann an Roinn gach bliain cinntí maidir le héilimh nua, athbhreithnithe éilimh agus cothabháil a dhéantar ar feadh shaolré éilimh, agus féadfar achomharc a dhéanamh ar gach ceann acu.

3 In 2020, tugadh 25,724 chinneadh achomhairc chun críche. Ní chuimsítear san fhigiúr seo an 1,066 chás a tarraingíodh siar.

Fíor 10.1 Achomhairc a fuarthas agus a tugadh chun críche sa bhliain agus a bhí idir lámha ag deireadh na bliana, 2016 - 2020

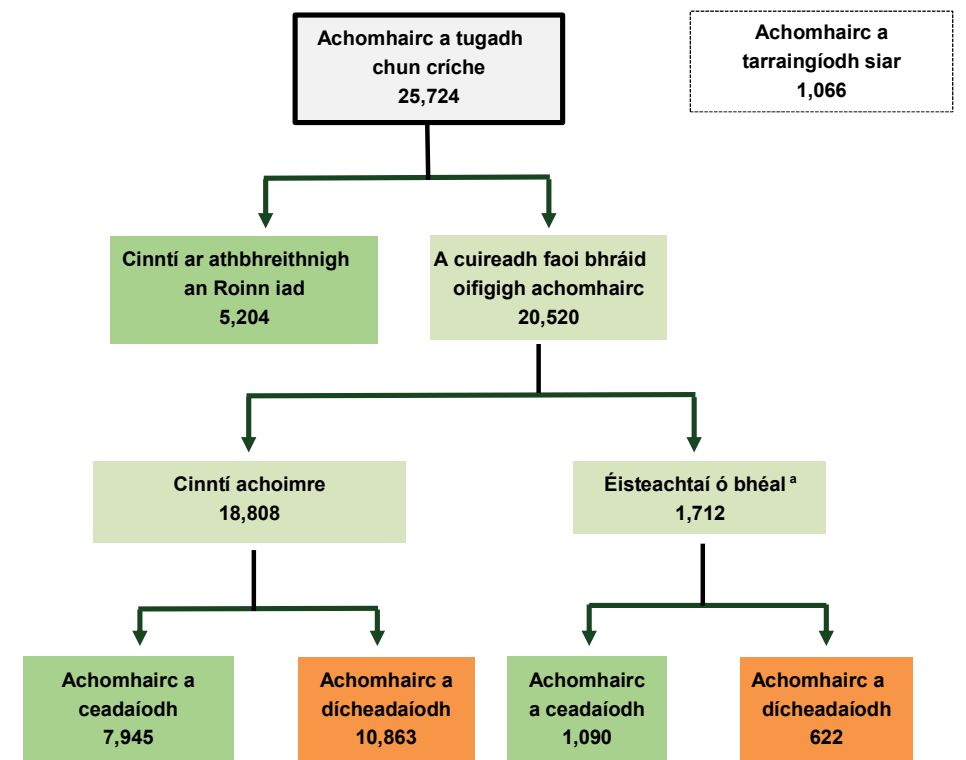

Foinse: An Oifig Achomhairc Leasa Shóisialaigh

Achomhairc a dhiúscairt

- 10.6** Nuair a chuireann éilitheoir achomharc isteach, téann sé, ar an gcéad dul síos, chuig an Roinn ina bhfuil deis ag an oifigeach breithiúnachta bunaidh sa chás, nó ag oifigeach cinnidh eile, an cinneadh a athbhreithniú, e.g. a bhreithniú ar tugadh aon fhaisnéis nua nó faisnéis bhreise nár áiríodh sa bhunchinneadh. Mura ndéantar an cinneadh a athbhreithniú, seolann an Roinn comhad an achomharcóra chuig an Oifig Achomhairc.¹
- 10.7** San Oifig Achomhairc, is féidir an t-achomharc a chinneadh 'go hachomair' trí athbhreithniú deisce ag an oifigeach achomhairc, nó trí éisteacht ó bhéal inar féidir leis an achomharcóir a chás/cás a dhéanamh i bpearsa.
- 10.8** I níos mó ná leath (55%) na gcásanna achomhairc a tugadh chun críche (lena n-áirítear cinntí athbhreithnithe ón Roinn) in 2020, leasaíodh an cinneadh bunaidh.² I níos mó ná aon trian de na cásanna sin a tugadh chun críche go rathúil, leasaíodh an cinneadh bunaidh ar athbhreithniú ag an Roinn. Taispeántar i bhFíor 10.2 an chaoi ar diúscaíodh cásanna in 2020.

Fíor 10.2 Cásanna achomhairc a tugadh chun críche in 2020

Foinse: An Roinn Coimirce Sóisialaí

Nóta: a Ó mhí Dheireadh Fómhair 2020 i leith, b'amhlaidh, mar thoradh ar na srianta paidéime, gur tionóladh líon beag éisteachtaí glaonna comhdhála teileafóin agus físe in ionad éisteachtaí i bpearsa agus measadh gur éisteachtaí ó bhéal iad.

1 Is éard atá i gceist le hathbhreithniú ná go ndéanfaidh an t-oifigeach breithiúnachta gné (gnéithe) dá chinneadh/cinneadh bunaidh a leasú.

2 Tá roinnt gnéithe éagsúla ann d'aon chinneadh e.g. measúnacht acmhainne, ráta íocaíochta, critéir leighis agus cumas chun obair. Féadfar na gnéithe sin a achomharc ina n-aonair nó i gcomhcheangal. Féadfaidh toradh achomhairc an ghné/na gnéithe a dhéanann an t-éilitheoir a achomharc a dhícheadú, a cheadú nó a cheadú go páirteach. D'fhéadfadh cinneadh athbhreithnithe ar an ngné sin a bheith mar thoradh ar an achomharc ach ní fhéadfaidh sé an cinneadh foriomlán ceadú / dícheada a athrú.

Cuspóirí an scrúdaithe

- 10.9** Maidir leis na cinntí a ndearnadh achomharc ina n-aghaidh chuig an Oifig Achomhairc, is amhlaidh, sa chaibidil seo,
- go ndéantar meastóireacht ar cibé an bhfuil córas achomhairc cothrom, trédhearcach agus éifeachtach i bhfeidhm ag an Oifig Achomhairc¹
 - go ndéantar measúnú ar a mhéid a dhéanann an Roinn anailís ar na saintréithe d'achomhairc rathúla agus go n-úsáideann sí an fhaisnéis sin chun a cuid oibríochtaí a fheabhsú.
- 10.10** Le linn an scrúdaithe, rinneadh athbhreithniú ar shampla a roghnaíodh go randamach de 75 achomharc a tugadh chun críche in 2019 ar fud trí scéim éagsúla - pinsean easláine, liúntas míchumais agus liúntas cúraim baile.² Roghnaíodh na scéimeanna sin mar gheall ar a rátaí achomhairc measartha ard.

Bunús oibríochta don Oifig Achomhairc

- 10.11** Foráiltear le reachtaíocht don cheart reachtúil chun achomharc a dhéanamh agus d'oifigigh achomhairc, Príomhoifigeach Achomhairc agus Leas-Phríomhoifigeach Achomhairc a bheith á gceapadh ag an Aire, laistigh den Roinn.³ Cosúil le hoifigigh bhreithiúnachta sa Roinn, tá ainmniú agus ról cinnteoireachta neamhspleáiche na n-oifigeach achomhairc leagtha amach sa reachtaíocht.⁴ Cuireann an Príomhoifigeach Achomhairc tuarascáil maidir le gníomhaíochtaí na hOifige Achomhairc faoi bhráid an Aire gach bliain.⁵
- 10.12** Faigheann an Príomhoifigeach Achomhairc agus an Leas-Phríomhoifigeach Achomhairc tacaíocht ó thart ar 40 oifigeach achomhairc eile agus ó 40 ball foirne riaracháin. Ina theannta sin,
- tá an Príomhoifigeach Achomhairc ina bhall de Bhord Bainistíochta na Roinne, a bhfuil an tArd-Rúnaí mar chathaoirleach air
 - cuirtear maoiniú na hOifige Achomhairc agus an sprioc do líon na n-achomharc ar láimh ag deireadh na bliana ar áireamh mar chuid de mheastacháin athbhreithnithe bhliantúla na Roinne
 - socraíonn an Roinn leibhéil foirne na hOifige Achomhairc, agus eagraíonn an Roinn acmhainní daonna agus earcaíocht foirne ar an mbealach céanna le státseirbhísigh eile sa Roinn.
- 10.13** Is trí úsáid a bhaint as samhlacha éagsúla a fheidhmíonn comhlachtaí achomhairc maidir le cinntí ranna agus oifigí na státseirbhíse. Feidhmíonn cuid acu go neamhspleách ar an gcomhlacht a ndéanann siad athbhreithniú ar a chinntí ina leith, agus oibríonn cuid eile mar aonaid laistigh dá ranna faoi seach ach fanann siad neamhspleách ina gcinnteoireacht. Mar shampla,
- Is comhlacht corpraithe é an Coimisiún um Achomhairc Chánach agus tá a Vóta féin aige.⁶ Is é an tOifigeach Cuntasaíochta cathaoirleach an Choimisiúin agus ceaptar é/í trí chomórtas oscailte seachtrach.
 - Ní comhlacht ar leithligh é an Oifig Achomhairc Talmhaíochta ach is cuid den Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara í. Ceanglaítear leis an reachtaíocht, áfach, go gceapfar a Stiúrthóir trí chomórtas seachtrach oscailte agus cinntítear leis an reachtaíocht go mbeidh an Stiúrthóir neamhspleách agus cinntí á ndéanamh aige/aici.

1 Cuirtear tuairisc achoimre ar an bpróiseas achomhairc i láthair in iarscríbhinn 10A.

2 Áiríodh sna 75 chás a scrúdúodh trí achomharc a tarraingíodh siar in 2019 sular thángthas ar chinneadh.

3 Cuid 10, Caibidil 2 den Acht Comhdhlúite Leasa Shóisialaigh 2005.

4 Is baill foirne sa Roinn iad oifigigh bhreithiúnachta atá ainmnithe faoin reachtaíocht chun teidlíochtaí éilítitheoirí a chinneadh maidir leis na forálacha árachais shóisialta agus cúnaimh shóisialta sna hAchtanna Leasa Shóisialaigh.

5 Alt 308(1) den Acht Comhdhlúite Leasa Shóisialaigh 2005.

6 Is éard is comhlacht corpraithe ann grúpa daoine nó eagraíocht ag a bhfuil féiniúlacht dhlíthiúil ar leith.

Trédhearcacht sa phróiseas achomhairc

Faisnéis a fhaigheann éilitheoirí leasa faoi chinntí

- 10.14** I gcás go ndiúltaítear fócaíocht tacaíochta ioncaim d'éilitheoir, cuirtear é/í ar an eolas trí litir ón oifigeach breithiúnachta. Ceanglaítear ar éilitheoirí ar mian leo achomharc a dhéanamh déanamh amhlaidh laistigh de 21 lá tar éis dó/di an cinneadh a fháil.¹
- 10.15** Ceanglaítear ar oifigigh bhreithiúnachta an chúis ar diúltaíodh d'éileamh a sholáthar. Úsáideann gach réimse scéime a bhformáid teimpléid féin dá litir chinnidh chuig an éilitheoir ina dtagraítear don Acht nó do chuid den Acht mar chúis le diúltú i bhformhór na scéimeanna a scrúdaíodh. I ngach cinneadh a eisíodh i leith na 75 chás achomhairc shamplacha a scrúdaíodh, leagadh amach cúis leis an gcinneadh a rinneadh. Bhí sé suntasach, áfach, go bhfuil an fhaisnéis a thugtar maidir le cinntí ar liúntais chúraim baile níos mionsonraithe ná maidir leis an dá scéim eile.
- 10.16** Chuir an Roinn in iúl go raibh próisis chinnidh ina n-ábhar dlíthíochta go minic agus ghlac na cúirteanna leis na cúiseanna a thug an Roinn leis na diúltuithe.
- 10.17** Tar éis achomharc a thaisceadh, féadfaidh an t-éilitheoir cóip a iarraidh d'aon tuarascálacha/doiciméid nár thug an t-éilitheoir iad agus ar úsáid an t-oifigeach breithiúnachta iad agus é/í ag teacht ar a chinneadh.

Faisnéis a fhaigheann achomharcóirí

- 10.18** Faigheann an t-achomharcóir comhfhreagras i scríbhinn ón Oifig Achomhairc lena ndeimhnítear toradh a achomhairc/hachomhairc nó comhfhreagras i scríbhinn ón Roinn lena ndeimhnítear cinneadh athbhreithnithe. Scrúdaíodh an comhfhreagras sin le haghaidh sampla cásanna mar chuid den scrúdú sin agus i ngach cás, beag beann ar thoradh an chinnidh, bhí míniú ar an gcinneadh sa litir chinnidh.

Cás-staidéir achomhairc a fhoilsiú

- 10.19** Foilsíonn an Oifig Achomhairc roinnt cás-staidéir gach bliain ina tuarascáil bhliantúil. Foilsíodh 70 cás-staidéir den sórt sin san iomlán maidir le 2020. Cé nach meastar gur fasaigh iad, is treoir úsáideach iad d'oifigigh bhreithiúnachta na Roinne, agus d'fhéadfadh gur foinse úsáideach faisnéise iad d'achomharcóirí ionchasacha agus/nó dá gcomhairleoirí. Mar sin féin, toisc go bhfuil na cás-staidéir ar leithligh i dtuarascáil bhliantúil gach bliana, seachas i dteannta a chéile i mbunachar sonraí lárnach, d'fhéadfadh sé bheith deacair d'úsáideoirí ionchasacha rochtain a fháil ar an gcatálog iomlán de chás-staidéir roimhe seo agus é a chuardach.

¹ Ceanglaítear leis na Rialacháin Leasa Shóisialaigh (Achomhairc) 1998 (I.R. Uimh. 108/1998) ar éilitheoirí achomharc a dhéanamh laistigh de 21 lá ó eisiúint an chinnidh. Ceadáítear leis, áfach, don Phríomhoifigeach Achomhairc glacadh le hachomhairc tar éis an spriocdháta sin.

Éifeachtacht an chórais achomhairc

- 10.20** Ba cheart go gcinnteodh próiseas achomhairc éifeachtach go dtabharfaí achomhairc chun críche laistigh de thréimhse ama réasúnach.

Cineálacha fóraim cinnteoireachta

- 10.21** Féadfar achomhairc a chinneadh ar bhealaí éagsúla, mar a leagtar amach i bhFíor 10.2.
- Déanann an Roinn athbhreithniú ar na hachomhairc a fhaightear ar an gcéad dul síos. I gcás thart ar 20% de na cásanna a ndéantar achomharc ina leith, déanann an Roinn a cinneadh bunaidh a athbhreithniú agus cuireann sí an t-achomharcóir ar an eolas dá réir. I gcás nach ndéantar cinntí a athbhreithniú (80% de na hachomhairc a fhaightear), aistrítear na cásanna chuig an Oifig Achomhairc.
 - Rinneadh 92% de na cásanna a thug an Oifig Achomhairc chun críche in 2020 trí chinneadh achoimre, agus socraíodh na cásanna eile tar éis éisteacht ó bhéal. Athrú suntasach ba ea é sin i gcomparáid le 2019, nuair a déileáladh le 65% d'achomhairc trí chinneadh achoimre. Mar gheall ar phaindéim Covid-19, cuireadh ar fionraí éisteachtaí ó bhéal i bpearsa i mí an Mhárta 2020 agus cuireadh tús le héisteachtaí ar líne i mí Dheireadh Fómhair 2020.

- 10.22** I gcinneadh achoimre, déantar an t-achomharc a chinneadh ar bhonn na fianaise doiciméadaí. Is éard atá i gceist le héisteacht ó bhéal ná freastal an achomharcóra (a bhféadfadh ionadaíocht ghairmiúil a bheith aige/aici) agus d'fhéadfadh go mbeadh ionadaithe ón Roinn, lena n-áirítear an t-oifigeach breithiúnachta, i láthair.

- 10.23** Cé go bhféadfaidh achomharcóirí éisteacht ó bhéal a iarraidh, is é an t-oifigeach achomhairc amháin a dhéanfaidh an cinneadh ar cibé acu éisteacht ó bhéal a cheadú.¹ Luaigh an Oifig Achomhairc gurb amhlaidh, i gcleachtas, go seoltar éisteacht ó bhéal i gcásanna ina bhfuil coinbhleacht fianaise nó ina bhfuil breithiúnas le déanamh, nó ina bhfuil ilpháirtithe i gceist (e.g. inárachaitheacht na fostaíochta). Níl nósanna imeachta i scríbhinn ag an Oifig Achomhairc chun oifigh achomhairc a threorú agus í ag déanamh cinntí ar fhormaid an nós imeachta achomhairc i gcásanna aonair.

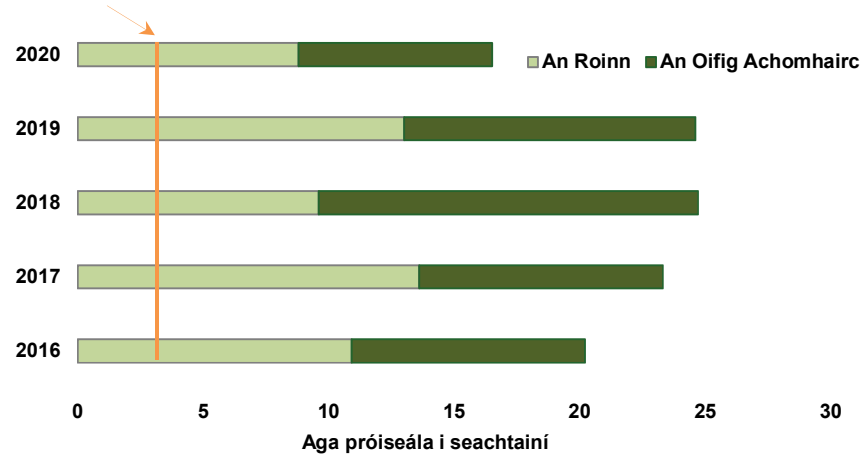
- 10.24** Sna 75 chás a scrúdaíodh mar chuid den scrúdú sin, níor iarr ach ceathrar achomharcóirí (5%) éisteacht ó bhéal, agus deonaíodh í ngach cás.

- 10.25** Ní hionann an ceart chun éisteachta ó bhéal ar fud na hearnála poiblí. Ligeann an Oifig Achomhairc Talmhaíochta rogha don achomharcóir éisteacht ó bhéal a iarraidh. Tá sé de cheart ag cáiníochóir go n-éistfidh an Coimisiún um Achomhairc Chánach a achomharc/hachomharc, ach is féidir leis an gCoimisiún um Achomhairc Chánach breithiúnas a dhéanamh gan éisteacht, má chomhaontaíonn an dá pháirtí leis sin.

Tráthúlacht na gcinntí achomhairc

- 10.26** Tá sé tábhachtach go ndéantar achomhairc ar bhonn tráthúil. Tuairiscíonn an Príomhoifigeach Achomhairc go rialta ar thráthúlacht na próiseála cásanna ag Bord Bainistíochta na Roinne agus ceanglaítear air/uirthi tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí na hOifige Achomhairc a chur faoi bhráid an Aire Coimirce Sóisialaí. Sa tuarascáil, nochtar dul chun cinn na gcásanna i rith na bliana, tráthúlacht na gcinntí achomhairc agus líon na gcásanna a bhí idir lámha ag deireadh na bliana.

¹ Tar éis achomharc a chur isteach, féadfaidh achomharcóir éisteacht ó bhéal a iarraidh más mian leis/léi mionléiriú a dhéanamh ar ghné éigin den fhianaise nó a mheas gur féidir leo an cás a dhéanamh níos fearr má bhíonn siad i láthair i bpearsa chun a chuid/cuid fianaise a chur i láthair. Luaigh an Oifig Achomhairc, áfach, nach ndeonófar iarraidh ar éisteacht ó bhéal i gcás go gcinnfear nach bhfuil aon chosúlacht ann go bhféadfaí faisnéis bhreise a dhéanfadh difear do thoradh an achomhairc a sholáthar.

Fíor 10.3 Meán-aga a thógtar chun achomhairc a phróiseáil^{a, b}**Sprioc don Roinn achomhairc a phróiseáil (3 seachtaine)**

Foinse: An Roinn Coimirce Sóisialaí

Nótaí: a Meastar go gcuireann achomharcóirí thart ar lá amháin leis an am próiseála achomhairc.

b Áirítear leis an aga a thógann sé i leith cásanna achomhairc a tharraing éilítheoir siar ag céim ar bith den phróiseas.

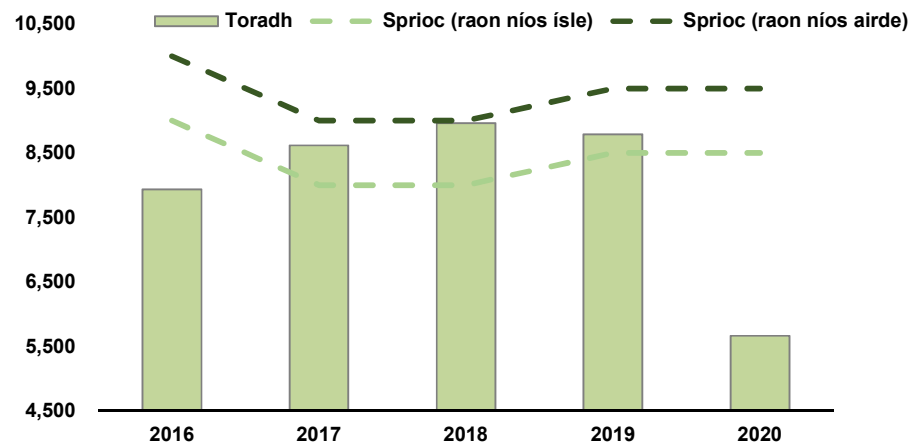
10.27 Mhéadaigh an meán-aga chun achomharc a phróiseáil ó dhíreach os cionn 20 seachtain in 2016 go dtí timpeall 25 seachtaine in 2018/2019 (féach Fíor 10.3). Tháinig feabhas suntasach ar thráthúlacht an phróisis, áfach, in 2020 - ba é an meán-aga a glacadh ná 16.5 seachtaine.

10.28 Tá sprioc trí seachtaine glactha ag an Roinn chun cás achomhairc a athbhreithniú agus achomharc a dhiúscairt - trí chinneadh athbhreithnithe a eisiúint, nó tríd an gcomhad cáis a aistriú chuig an Oifig Achomhairc.¹ Sháraigh an Roinn an sprioc trí seachtaine go suntasach i ngach ceann de na cúig bliana dheireanacha ach rinne sí feabhsúcháin in 2020 nuair ab ionann an meán-aga sular aistríodh comhad chuig an Oifig Achomhairc agus 8.8 seachtaine.

10.29 In 2020, tháinig laghdú go 7.7 seachtaine ar an aga a thóg an Oifig Achomhairc chun achomhairc a thabhairt chun críche, i gcomparáid le 11.6 seachtaine in 2019. Léiríonn sé sin an cion i bhfad níos airde de chásanna a socraíodh tar éis próiseas achoimre in 2020. Taispeánann anailís ar shonraí maidir le cásanna 2019 gur thóg achomhairc a bhain le héisteacht ó bhéal ceithre seachtaine níos faide ar an meán ná iad siúd a tugadh chun críche tar éis cinneadh achoimre.

10.30 Níor ghlac an Oifig Achomhairc sprioc-amanna dírithe chun achomhairc a thabhairt chun críche ach tá spriocanna leagtha síos aici maidir le líon na n-achomharc atá idir lámha ag deireadh na bliana. Cuirtear na spriocanna a leagtar síos in iúl mar raon (féach Fíor 10.4). Maidir le 2020, ba é an sprioc do na cásanna a bhí idir lámha ag deireadh na bliana ná raon idir 8,500 cás agus 9,500 cás. Tugann an sprioc seo le tuiscint go bhfuil riaráiste ag deireadh na bliana is comhionann le thart ar 33% den obair a tugadh chun críche in 2020 (nó obair ar fiú thart ar 17 seachtaine i).

¹ Féadfaidh an Roinn, agus athbhreithniú á dhéanamh aici ar chinntí bunaidh, dul i dteagmháil le héilítheoir chun an fhaisnéis ábhartha ar fad a bhaineann le teidlíocht a chinneadh. Cé gur féidir leis sin moill a chur ar an bpróiseas athbhreithnithe, luaigh an Roinn go bhféadfadh cinneadh athbhreithnithe a laghdaíonn líon na n-achomharc a chuirtear faoi bhráid na hOifige Achomhairc a bheith mar thoradh air.

Fíor 10.4 Cásanna idir lámha ag deireadh na bliana, spriocanna i gcoinne torthaí

Foinse: An Roinn Coimirce Sóisialaí

- 10.31** Idir 2017 agus 2019, bhí na cásanna idir lámha laistigh de na spriocraonta a glacadh. In 2020, bhí líon na gcásanna a bhí idir lámha ag deireadh na bliana i bhfad faoi bhun an spriocraoin a socraíodh.

Gníomhartha a rinneadh/atá beartaithe chun bainistíocht an phróisis achomhairc a fheabhsú

- 10.32** Luaigh an Oifig Achomhairc go ndearna sí roinnt tionscnamh le blianta beaga anuas chun tráthúlacht an phróisis achomhairc a fheabhsú, lena n-áirítear
- An t-idirchaidreamh idir an Roinn agus an Oifig Achomhairc a fheabhsú
 - oiliúint bhreise a chur ar oifigigh achomhairc, agus
 - iarraidh ar an lucht bainistíochta díriú ar chomhaid achomhairc a sholáthar go héifeachtach chuig oifigigh achomhairc agus foireann riaracháin na hOifige Achomhairc agus uathu araon.
- 10.33** Ina theannta sin, tá nós imeachta ‘soiléirithe’ ag an Oifig Achomhairc trína ndéantar cásanna áirithe a tharchur ar ais chuig an Roinn má chreideann an Oifig Achomhairc nár thuig an t-achomharcóir an bunús le cinneadh na Roinne. Tá an próiseas soiléirithe i bhfeidhm do chúig scéim.¹ In 2020, déileáladh le 696 achomharc mar shoiléirithe. Chuaigh díreach faoi bhun dhá thrían de na cásanna sin ar aghaidh mar achomhairc a bhí le cinneadh ag an Oifig Achomhairc. Ní áirítear an trían eile de na cásanna ar dhéileáil an próiseas soiléirithe leo mar achomhairc mura dtéann siad ar aghaidh chuig gnáth-achomharc nó athbhreithniú nó go dtí go dtéann siad ar aghaidh chuig gnáth-achomharc nó athbhreithniú.
- 10.34** Tá deiseanna ann le héifeachtúlacht an phróisis achomhairc a fheabhsú. Is comhaid pháipéarbhunaithe iad achomhairc a chuirtear ar aghaidh ón Roinn chuig an Oifig Achomhairc. In athbhreithniú ar phróisis ghnó a rinneadh in 2017, moladh tionscadal nuachóirithe achomhairc. Ba iad na príomhfheidhmeanna a bhí le soláthar ag an tionscadal ná bainistíocht doiciméad, bainistíocht cásanna agus soláthar staitisticí bainistíochta. Chuirfeadh an tionscadal ar chumas na hOifige Achomhairc rochtain a fháil ar phríomhchóras TF na Roinne (BOMI) agus laghdú a dhéanamh ar líon na ndoiciméad a chaithfear a phriontáil, a aistriú agus a stialladh ina dhiaidh sin. Amhail deireadh mhí Iúil 2021, áfach, níl aon dáta measta chun an tionscadal a chríochnú.

¹ Pinsean stáit (rannócach), sochar máithreachais, sochar atharthachta, gaolta faoi dhliteanas agus scéim sochair chóireála. Luaigh an Oifig Achomhairc gur dírlódh ar na scéimeanna sin toisc go bhfuil na critéir incháilitheachta níos sainmhínithe ná scéimeanna eile.

Dearbhú cáilíochta

- 10.35** In 2019 agus 2020, tugadh os cionn 20,000 achomharc chun críche. Is é oifigeach breithiúnachta sa Roinn nó oifigeach achomhairc san Oifig Achomhairc a chinneann toradh an achomhairc.

Rialú cáilíochta ar chinntí an oifigigh achomhairc

- 10.36** Níl próiseas foirmiúil dearbhú cáilíochta ag an Oifig Achomhairc chun cáilíocht na gcinntí a athbhreithniú. Luaigh an Oifig Achomhairc, áfach,
- Gur baill foirne ag a bhfuil taithí iad tromlach an 42 oifigeach achomhairc atá ag fónamh ag grád an phríomhoifigigh chúnta.
 - Go bhféadfar gach cinneadh a dhéanann oifigeach achomhairc a tharchur chuig an bPríomhoifigeach Achomhairc lena n-athbhreithniú, bíodh sé sin ag an achomharcóir nó ag an Roinn - fuarthas 45 iarratas ar athbhreithniú in 2020.¹
 - Go bhfuil clár oiliúna foirmiúil ann d'oifigigh achomhairc, atá faoi stiúir ag oiliúnóirí gairmiúla atá ag obair le hoifigigh achomhairc a bhfuil taithí acu. Cuimsítear sa chlár meascán de ríomhfhoghlaim, modúil foghlama arna seachadadh ag traenálaíthe, meantóireacht agus tacaíocht píaraí.
 - Gur forbraíodh dioplóma deimhnithe leibhéal 8 d'oifigigh achomhairc le Coláiste Náisiúnta na hÉireann - tá an clár seo curtha i gcrích ag os cionn leath na n-oifigeach achomhairc atá ag fónamh amhail deireadh mhí Iúil 2021.
 - Go reáchtálann an Oifig Achomhairc dhá chomhdháil gach bliain inar féidir le hoifigigh achomhairc a gcuid oibre a phlé.

Rialú cáilíochta ar chinntí an oifigigh breithiúnachta

- 10.37** Tá nósanna imeachta rialaithe cáilíochta i bhfeidhm ag an Roinn chun athbhreithniú a dhéanamh ar na cinntí a dhéanann oifigigh bhreithiúnachta, a bhfuil a bhformhór ag grád an oifigigh cléireachais nó an oifigigh feidhmiúcháin. Déanann maoirseoirí sampla d'éilimh a phróiseáiltear a scrúdú ar bhonn rollach lena chinntiú go bhfuil nósanna imeachta na Roinne á leanúint i gceart ag na hoifigigh bhreithiúnachta agus gur leanadh coimircí chun a chinntiú go ndearnadh próiseáil chruinn ar éilimh. Díríonn na nósanna imeachta rialaithe cáilíochta sin go háirithe ar obair na mball foirne nach bhfuil mórán taithí acu, agus ar éilimh a sháraíonn tairseacha airgeadaíochta áirithe.
- 10.38** Tá Oifig Chomhairleach Cinntí (DAO) ag an Roinn freisin, a bhfuil sé mar ról aici tacú le rannóga scéime sa Roinn. Soláthraíonn an DAO comhairle i gcásanna casta agus treoirlínte mionsonraithe maidir le cinnteoireacht agus forálacha reachtacha ábhartha ar fud na heagraíochta. Tá an DAO freagrach as stór lárnach de threoirlínte scéime agus beartais cothrom le dáta agus leabharlann comhairle ghaolmhar a bhainistiú.
- 10.39** Ó dheireadh 2020 i leith, tuairiscíonn an DAO don Phríomhoifigeach Achomhairc. Luaigh an Roinn go bhfuil sé i gceist leis an athrú sin ar línte tuairiscithe an lúb aiseolais ó nithe a foghlaimíodh le linn an phróisis achomhairc a neartú i bpróiseas cinnteoireachta agus treoirlínte na Roinne. Roimh an atheagrú sin, thionóil an DAO cruinnithe ráithiúla chun aiseolas a fháil ón Oifig Achomhairc chun a chinntiú go gcuirtear an treoir, an chomhairle agus an oiliúint ábhartha ar fáil d'oifigigh bhreithiúnachta chun cabhrú leo cinntí a dhéanamh. Áiríodh ar chuid de na saincheisteanna ar tugadh aghaidh orthu ag na cruinnithe sin

¹ Alt 318 den Acht Comhdhlúite Leasa Shóisialaigh 2005.

- grúpaí athbhreithnithe a bhunú maidir le scéimeanna ar leith
- dul i gcomhairle le geallsealbhóirí ábhartha (inmheánacha agus seachtracha) ar shaincheisteanna dlí do phróisis chinnteoireachta agus achomhairc
- teimpléid litreach cinnidh a scrúdú lena chinntiú go soláthraítear dóthain faisnéise maidir leis an gcinneadh
- cásanna a chur in iúl ina raibh easpa soiléireachta sna litreacha cinnidh
- a thabhairt le fios go ndearnadh léirmhíniú mícheart ar reachtaíocht i gcinntí agus
- béim a leagan gur ghlac an Roinn foirmeacha iarratais neamhiomlána.

Luaigh an Roinn gurb amhlaidh, d'ainneoin an athraithe ar línte tuairiscithe, gur lean an t-aonad DAO ag reáchtáil, agus go leanfaidh sé ag reáchtáil, cruinnithe athbhreithnithe rialta le foireann na hoifige achomhairc chun a chinntiú go ndéantar aiseolas agus nithe a foghlaimíodh a dhoiciméadú agus a chur i ngníomh go cuí. Luaigh an Roinn freisin gur tionóladh cruinnithe ar bhonn níos minice de réir mar a thagann saincheisteanna chun cinn ó tháinig athrú ar an struchtúr tuairiscithe i leith.

- 10.40** Úsáideann an DAO na cruinnithe sin le foireann na hOifige Achomhairc freisin chun a aiseolas féin a sholáthar faoin bpróiseas achomhairc. I measc na n-ábhar imní a ardaíodh roimhe seo leis an Oifig Achomhairc tá nithe ar a nós seo: an fhoclaíocht a úsáideadh i gcinntí achomhairc a chuaigh i bhfeidhm ar chumas na Roinne fiach a shaothrú; agus an cur chuige neamh-chomhsheasmhach a ghlacann oifigigh achomhairc maidir leis an gcineál fianaise a theastaíonn chun stádas cónaitheachta a chruthú agus maidir le léirmhíniú reachtaíochta.
- 10.41** Ó am go ham, eisíonn an DAO feasacháin chás-staidéir d'oifigigh bhreithiúnachta. Eisíodh an feasachán DAO deireanach i mí Aibreáin 2018, áfach. Dréachtaíodh feasacháin roimhe seo mar thoradh ar thionscadal Roinne/Oifig Achomhairc a rinne scrúdú ar chinntí liúntais cuardaitheora poist chun na saincheisteanna a raibh achomhairc agus/nó athbhreithnithe ar chinntí mar thoradh orthu a shainaithint. Is éard a bhí i gceist leis an tionscadal scrúdú a dhéanamh ar roinnt comhad a bhaineann le measúnú acmhainne.
- 10.42** Foilsíonn an Oifig Achomhairc tuarascáil bhliantúil ina mionsonraítear a cuid gníomhaíochtaí agus torthaí gaolmhara gach bliain. Mar sin féin, ní chuimsíonn an Roinn aon anailís ar rátaí achomhairc nó rátaí diúltaithe cinní laistigh dá scéimeanna ina tuarascáil bhliantúil. D'fhéadfadh anailís den sórt sin cabhrú leis an Roinn a feacht ar threochtaí laistigh de gach scéim a mhéadú ó thaobh an ráta achomhairc de, agus cabhrú léi na scéimeanna a bhféadfadh fócas breise a bheith ag teastáil uathu a shainaithint ó thaobh dearbhú cáilíochta agus oiliúna foirne de.

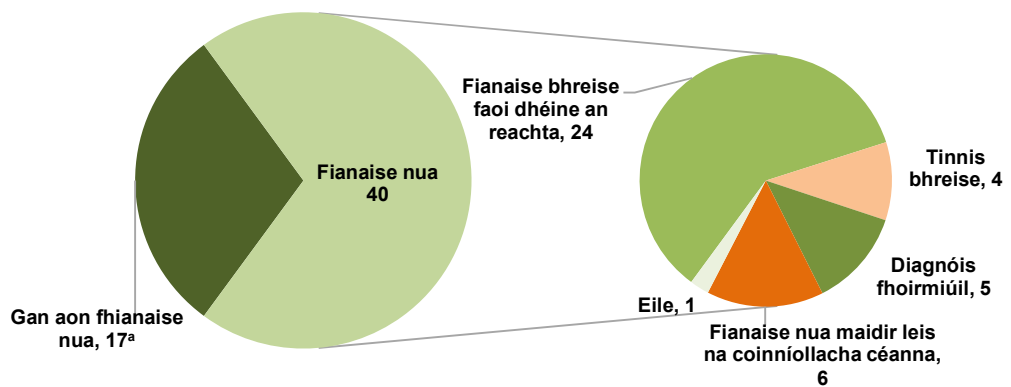
Torthaí achomhairc

- 10.43** Luaigh an Roinn gur dóichí go ndéanfar achomhairc rathúil ar scéimeanna a éilíonn measúnuithe ar riachtanais leighis nó shóisialta agus chúraim toisc go soláthraíonn éilítioirí faisnéis nua nó fhorlíontach go minic ag céim an achomhairc. Luaigh an Roinn go bhfuil bearta á ndéanamh aici chun éilítioirí a dhéanamh níos feasaí ar an gcineál fianaise ar riachtanais leighis, shóisialta agus chúraim a theastaíonn. Maidir leis sin, téann an Roinn i gcomhairle le grúpaí ionadaíocha, ag tabhairt páirt dóibh i bhfoirmeacha éilimh, treoracha faisnéise agus próisis fhoirmiúlana a dhearadh.¹

¹ Mar shampla, maidir le liúntas cúraim baile, críochnaíodh athbhreithniú iomlán ar an scéim in 2013, le hionchur ó eagraíochtaí neamhrialtasacha (ENRanna) agus Lia-chleachtóirí Ginearálta (IMO). Le déanaí, rinneadh athbhreithniú ar fhoirmeacha iarratais agus treoirlínte i liúntas míchumais le hionchur ó eagraíochtaí neamhrialtasacha. Tá foirm iarratais nua ar liúntas míchumais á cur i bhfeidhm i láthair na huaire.

- 10.44** Maidir leis an sampla de 75 chás achomhairc a scrúdaíodh, bhí toradh rathúil ar 57 gcinn díobh ó thaobh na n-achomharcóirí de - ba chinntí athbhreithnithe ón Roinn iad 20 ceann díobh agus ba chinntí ón Oifig Achomhairc iad 37 gcinn díobh. Rinne an fhoireann scrúdaithe anailís ar na cúiseanna doiciméadaithe leis na 57 n-achomharc rathúla.
- 10.45** Taispeántar i bhFíor 10.5 miondealú ar na cúiseanna leis na 57 n-achomharc rathúla. I 40 ceann (70%) de na hachomhairc ar seasadh leo, sholáthair na hachomharcóirí faisnéis shuntasach bhreise. Sna 17 gcás eile (30%), níor sholáthair na hachomharcóirí aon fhaisnéis bhreise shuntasach.

Fíor 10.5 Anailís ar na cúiseanna le hachomhairc rathúla a scrúdaíodh

Foinse: Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Nóta: a Achomhairc maidir le hiardhátú íocaíochtaí ab ea dhá cheann de na cásanna nach raibh aon fhianaise nua orthu.

- 10.46** I gceithre cinn de na cásanna rathúla, fuarthas faisnéis le linn an achomhairc inar tagraíodh do thinneas breise nár breithníodh sa bhunchinneadh (e.g. níor bronnadh pinsean easláine ar dhuine ar bhonn díobhála brú athchleachtaigh, ach cuireadh béim ina dhiaidh sin ina achomharc/hachomharc gur fhulaing sé/sí pian ainsealach droma a chuir cosc orthu oibriú).
- 10.47** I gcúig chás achomhairc rathúla (ar bhain cinní ón Oifig Achomhairc le ceithre cinn díobh), ní raibh fianaise inar dearbhaíodh diagnóis amhrasta ach neamhdhearbhaithe ar fáil tráth an diúltaithe thosaigh ag an oifigeach breithiúnachta e.g. fuair leanbh, a raibh a thuismitheoirí ag déanamh iarratais ar liúntas cúraim baile diagnóis speisialaithe ar uathachas tar éis an chinnidh bhunaidh.
- 10.48** San 31 chás eile, soláthraíodh fianaise bhreise shuntasach maidir leis an gcinneadh bunaidh. I measc samplaí den fhianaise sin bhí doiciméid nua ó shaineolaithe agus an fhianaise a thug na hoifigigh achomhairc ar aird ag na héisteachtaí ó bhéal, lena n-áirítear fianaise ó bhéal a thug na t-achomharcóirí.
- I 24 chás, chuir na hachomharcóirí fianaise bhreise ar fáil chun a mhíniú go raibh a riochtaí leighis níos déine, nó go raibh tionchar níos díobhálaí acu ar a gcumas chun obair, ná mar a bhí le feiceáil ina n-iarratais tosaigh.
 - I sé chás, ceadaíodh achomhairc na n-éilitheoirí tar éis dóibh faisnéis bhreise a chur isteach a mhéadaigh an fhianaise a soláthraíodh san iarratas tosaigh. I roinnt de na cásanna sin, d'fhéadfaí faisnéis den sórt sin a sholáthar ar an gcéad dul síos e.g. tuairiscí comhairleoirí, scanadh MRI.
 - I gcás amháin, sholáthair an t-éilitheoir, a bhí ag achomharc i gcoinne cinnidh diúltú d'íocaíocht mar gheall ar acmhainn a gcéile, fianaise airgeadais nua.

- 10.49** Maidir le 26% (15 chás) de chásanna samplacha a ndearnadh achomharc rathúil orthu, níor taifeadadh aon fhaisnéis bhreise ábhartha a bheith curtha ar fáil.¹ Toisc go bhfuil meastóireacht agus breithiúnas i gceist, tá sé dosheachanta go bhféadfadh roinnt difríochtaí teacht chun cinn agus cinneadh á dhéanamh ar chumas duine chun obair, nó leibhéal an chúraim a theastaíonn ó leanbh. Mar sin féin, ní raibh sé soiléir sna cásanna a scrúdaíodh cén fáth ar éirigh leis na hachomhairc, nuair nár éirigh leis na héilimh bhunaigh. Thug an Roinn faoi deara go ndéanann oifigigh achomhairc breithniú ar chásanna ar bhonn *de novo* seachas a chinneadh cibé an bhfuil cinneadh an oifigigh breithiúnachta ceart nó mícheart.

Conclúidí agus moltaí

- 10.50** D'eisigh an Roinn thart ar dhá mhilliún cinneadh in 2020 maidir le héilimh ar thacaíocht ioncaim agus sochair eile. Áiríodh leo sin cinntí ar iarratais nua, athbhreithnithe agus cinntí cothabhála ar éilimh reatha atá á n-foc.
- 10.51** Luaigh an Roinn go raibh an ráta achomhairc foriomlán thart ar 1.3% do 2020. Cé go bhfuil líon na gcásanna achomhairc íseal, d'fhéadfadh tionchar an achomhairc ar chúinsí na n-achomharcóirí aonair (agus ar aon chleithiúnaí a d'fhéadfadh a bheith acu) a bheith an-suntasach. Tá sé an-tábhachtach, dá bhrí sin, a chinntiú go bhfuil an próiseas achomhairc leasa shóisialaigh cothrom, trédhearcach agus éifeachtach.
- 10.52** Cé go bhfuil an Oifig Achomhairc curtha ar bun mar chuid den Roinn, tá sí neamhspleách ó thaobh reachtúil de i bhfeidhmiú a feidhmeanna, agus tuairiscíonn sí ar leithligh ón Roinn ar a gníomhaíocht agus a feidhmíocht.
- 10.53** Ceanglaítear ar oifigigh bhreithiúnachta cúis a sholáthar d'éilítioirí a ndiúltaítear íocaíocht coimirce sóisialaí dóibh. De na cásanna achomhairc samplacha ó thrí scéim a scrúdaíodh chun críche an scrúdaithe seo, ba shuntasach go bhfuil an fhaisnéis a cuireadh ar fáil maidir le cinntí ar liúntais chúraim bhaile níos mionsonraithe ná mar a bhí i gcás cinntí eile scéimeanna, cé gur tugadh cúis i ngach cinneadh leis an gcinneadh a rinneadh.

Moladh 10.1

Ba cheart don Roinn a nósanna imeachta reatha a athbhreithniú chun a chinntiú go gcuirtear gach éilítioir ar an eolas go soiléir faoin gcúis/faoi na cúiseanna le diúltú d'éilimh. Ligfeadh sé sin d'éilítioirí cinneadh níos eolasaí a dhéanamh maidir le hachomharc.

Freagra ón Oifigeach Cuntasaíochta

Aontaím.

Tá na treoirlínte atá ann faoi láthair á n-athbhreithniú ag an Oifig Chomhairleach Cinntí (DAO) agus eiseofar iad chuig gach oifigeach breithiúnachta/duine ainmnithe in am trátha.

D'fhoilsigh an DAO treoirlínte freisin (a ndearnadh athbhreithniú deireanach orthu i mí Iúil 2019) ar a dtugtar *Cúiseanna le Cinntí*. Leagtar amach iontu sin na prionsabail le haghaidh cinntí réasúnaithe de réir rialuithe cúirte chun cabhrú le hoifigigh bhreithiúnachta mionsonraí iomlána a sholáthar faoi na cúiseanna le cinntí. Tá an Roinn ag athbhreithniú na dtreoirlínte uile sin faoi láthair.

¹ Ní áirítear leis sin dhá chás a bhaineann le siardhátú íocaíochtaí i leith éilimh a gceadaíonn oifigigh bhreithiúnachta iad. Luaigh an Roinn nach gá go mbeadh fianaise nua, bíodh fianaise leighis nó fianaise eile inti, i gceist le hachomharc chun éileamh a shiardhátú, ach údar le cén fáth ar cheart don Roinn an t-éileamh a shiardhátú.

- 10.54** In 2020, cinneadh formhór na gcásanna achomhairc ar bhonn athbheithnithe achoimre ar dhoiciméid cásanna. Bhí céatadán na gcásanna achomhairc inar tionóladh éisteachtaí ó bhéal i bhfad níos ísle ná in 2019. Luaigh an Roinn gur cuireadh éisteachtaí achomhairc i bpearsa/ó bhéal ar fionraí i mí an Mhárta 2020 agus gur tháinig éisteachtaí ar líne i ngníomh i mí Dheireadh Fómhair 2020 mar gheall ar phaindéim Covid-19.
- 10.55** Tugann éisteachtaí ó bhéal an deis d'achomharcóirí a gcásanna a chur in iúl i bpearsa. Is faoin oifigeach achomhairc amháin atá an cinneadh éisteacht ó bhéal a dheonú. Níl nósanna imeachta i scríbhinn ag an Oifig Achomhairc d'oifigigh achomhairc a mhíníonn cathain ba cheart éisteacht ó bhéal a sheoladh.

Moladh 10.2

Ba cheart treoirínte i scríbhinn d'oifigigh achomhairc a ullmhú, ar treoirínte iad lena mbunaítear go soiléir na himthosca a mbíonn éisteacht ó bhéal mar thoradh orthu de ghnáth. Ba cheart na treoirínte sin a fhoilsiú ar shuíomh Gréasáin na hOifige Achomhairc agus a chur ar fáil don phobal.

Freagra ón Oifigeach Cuntasaíochta

Aontaím.

De réir an dlí, áfach, is iad oifigigh achomhairc aonair atá freagrach as cinneadh a dhéanamh ar cé acu a sheolfar nó nach seolfar éisteacht ó bhéal. Déanfar athbheithniú air sin freisin.

- 10.56** Tháinig feabhas ar thráthúlacht na diúscartha achomhairc in 2020 ach thóg sé thart ar 16.5 seachtaine fós chun cásanna a chuaigh chuig an Oifig Achomhairc a thabhairt chun críche. Idir 2016 agus 2019, bhí an meán-aga chun achomhairc a réiteach idir 20.5 seachtain agus 25.1 seachtaine. Tá an córas reatha bunaithe ar pháipéar den chuid is mó agus is cosúil go bhfuil deiseanna ann tráthúlacht a fheabhsú trí úsáid níos éifeachtaí a bhaint as córais TFC agus as córais bhainistíochta cásanna.
- 10.57** In athbheithniú ar phróisis ghnó a rinneadh in 2017, moladh tionscadal nuachóirithe achomhairc ach, amhail deireadh mhí Iúil 2021, níor cuireadh tús leis an tionscadal fós.

Moladh 10.3

Ba cheart don Roinn agus don Oifig Achomhairc an tionscadal nuachóirithe achomhairc a chur chun cinn mar ábhar tosaíochta. Ba cheart an fráma ama don tionscadal a chríochnú a bheith ar áireamh leis sin.

Freagra ón Oifigeach Cuntasaíochta

Aontaím.

Is tosaíocht don Oifig Achomhairc agus don Roinn bailchríoch a chur ar an tionscadal agus córas nua achomhairc a chur i bhfeidhm. Réamhphiosa oibre a bhí san athbheithniú a rinneadh in 2017, rud a chuir bonn eolais faoi fhorbairt agus dul chun cinn an tionscadail nuachóirithe achomhairc. Is tionscadal fairsing ilghnéitheach é sin atá i bhfad níos mionsonraithe agus níos casta ná mar a bhí an t-athbheithniú. Tá obair an-suntasach déanta ar an tionscadal agus tá iarraidh ar thairiscintí chun na hacmhainní teicniúla riachtanacha a fháil á tabhairt chun críche faoi láthair.

- 10.58** Léirigh anailís ar shampla d'achomhairc rathúla nár soláthraíodh aon fhianaise ábhartha nua i 26% de na cásanna.

- 10.59** I 70% de na hachomhairc rathúla a scrúdaíodh, soláthraíodh fianaise ábhartha nua. In aon chúigiú de na cásanna sin, dhírigh an fhianaise nua ar thinneas breise nó dhearbhaigh sí diagnóis a raibh amhras fúithi roimhe seo. Sna cásanna eile, áfach, chuir an fhaisnéis bhreise a soláthraíodh leis an bhfaisnéis a soláthraíodh ag céim an iarratais.
- 10.60** Cé go bhfuil sé oscailte d'achomharcóirí fianaise nua nó fianaise bhreise a chur isteach, b'amhlaidh, in an-chuid de na cásanna rathúla a scrúdaíodh, go raibh na héilitheoirí in ann, agus an t-iarratas tosaigh á dhéanamh acu, a leagan amach ar bhealach níos soiléire cén tionchar a bhí ag na riochtaí a nochtadh, mar shampla, ar a gcumas chun obair nó ar an am agus na hacmhainní a theastaíonn chun cúram a thabhairt do chleithiúnaí, nó na doiciméid leighis agus an stair leighis ábhartha ar fad a áireamh ina n-iarratais bhunaidh, rud a sheachnódh an gá le hachomharc.

Moladh 10.4

Ba cheart don Roinn athbhreithnithe tréimhsiúla a dhéanamh ar chásanna a ndearnadh achomharc rathúil ina leith agus nár soláthraíodh aon fhaisnéis ábhartha nua ná bhreise iontu. D'fhéadfadh na hathbhreithnithe sin cuidiú leis an Roinn foghlaim ó na cásanna a chinneann oifigigh achomhairc agus chun cáilíocht na gcinntí a dhéanann a hoifigigh bhreithiúnachta a fheabhsú agus éilimh á gcinneadh.

Freagra ón Oifigeach Cuntasaíochta

Aontaím.

Chuir sin, bhog an Roinn an Oifig Chomhairleach Cinntí (DAO) le déanaí chun tuairisc a thabhairt don Phríomhoifigeach Achomhairc. Is é aidhm an athraithe sin sa líne tuairiscithe an lúb aiseolais ón Oifig Achomhairc a neartú i bpróiseas cinnteoireachta na Roinne chun a chinntiú go bhfoghlaimíonn oifigigh bhreithiúnachta ó chinntí na n-oifigeach achomhairc. Beidh rochtain ag an DAO ar chinntí a ndéantar achomharc rathúil ina leith agus déanfaidh sé monatóireacht orthu agus eagróidh sé athbhreithnithe tréimhsiúla idir na hoifigigh achomhairc agus réimsí scéime ábhartha chun na nithe a foghlaimíodh a bhaint as na cásanna achomhairc sin.

Moladh 10.5

Ba cheart don Roinn scrúdú a dhéanamh ar an bpróiseas iarratais agus ar an treoir ghaolmhar do na scéimeanna sin a ndéantar measúnú orthu de réir leighis nó de réir riachtanais shóisialta agus chúraim chun a chinntiú go mbeidh éilitheoirí in ann an fhaisnéis uile is gá a sholáthar chun incháilitheacht a mheas agus iad ag déanamh éilimh.

Freagra ón Oifigeach Cuntasaíochta

Aontaím.

Tá bearta déanta ag an Roinn agus ag réimsí scéime leighis chun dul i ngleic leis an gceist seo.

Tionscnamh amháin is ea athdhearadh na bhfoirmeacha iarratais, rud atá ar siúl i réimse na scéimeanna liúntais míchumais agus easláine agus atá beagnach críochnaithe. Tabharfar isteach foirmeacha iarratais nua le haghaidh liúntas míchumais agus pinsean easláine roimh dheireadh 2021. Cuimsíonn cuid den athdhearadh atá ar bun aird a tharraingt go soiléir ar an bhfaisnéis is gá a chur isteach leis an iarratas chun an próiseas éilimh a bhrostú. Bhí baint ag na húinéirí scéime ábhartha leis na grúpaí ionadaíocha agus abhcóideachta éagsúla, tríd an bhFóram Comhairleach um Míchumas, sa phróiseas athdheartha

chun a chinntiú go bhfuil an leagan athbhreithnithe chomh cairdiúil agus is féidir do chustaiméirí.

D'iarr an Roinn freisin ar na grúpaí ionadaíocha agus abhcóideachta moladh a thabhairt dá gcuid ball foirne/abhcóidí atá os comhair an chustaiméara a chur in iúl do chustaiméirí gur cheart dóibh na sonraí/na doiciméid go léir a thacaíonn lena n-éileamh a chur san áireamh ag an gcéim iarratais bhunaidh. Cuideoidh sé sin lena chinntiú gur féidir níos mó éileamh a chinneadh i gceart ar an gcéad scrúdú agus nach gá athbhreithniú agus/ná achomharc a dhéanamh.

Tugann an Roinn cuireadh do, agus cuireann sí fáilte roimh, rannpháirtíocht leanúnach eagraíochtaí neamhrialtasacha agus grúpaí abhcóideachta i ndearadh próiseas agus foirmeacha ag pointe ar bith ina gcuireann sí athruithe ar phróisis chun feidhme, amhail nuair atá córas nua TF á fhorbairt aici. Tugann an Roinn páirt ghníomhach do ghrúpaí ionadaíocha ina hiarracht gach iarratasóir a spreagadh chun a oiread faisnéise agus is féidir a sholáthar nuair a dhéantar a n-éileamh.

- 10.61** Tá nósanna imeachta rialaithe cáilíochta ag an Roinn chun athbhreithniú a dhéanamh ar chinntí a dhéanann oifigigh bhreithiúnachta mar cheann dá sásraí rialaithe. I gcodarsnacht leis sin, níl aon chóras foirmiúil dearbhaithe cáilíochta i bhfeidhm chun athbhreithniú a dhéanamh ar cháilíocht agus comhsheasmhacht na gcinntí ó oifigigh achomhairc.

Moladh 10.6

Ba cheart don Oifig Achomhairc smaoineamh ar chóras dearbhaithe cáilíochta a bhunú chun cabhrú le comhsheasmhacht sa chinnteoireacht agus chun riachtanais oiliúna na n-oifigeach achomhairc a shainaithint.

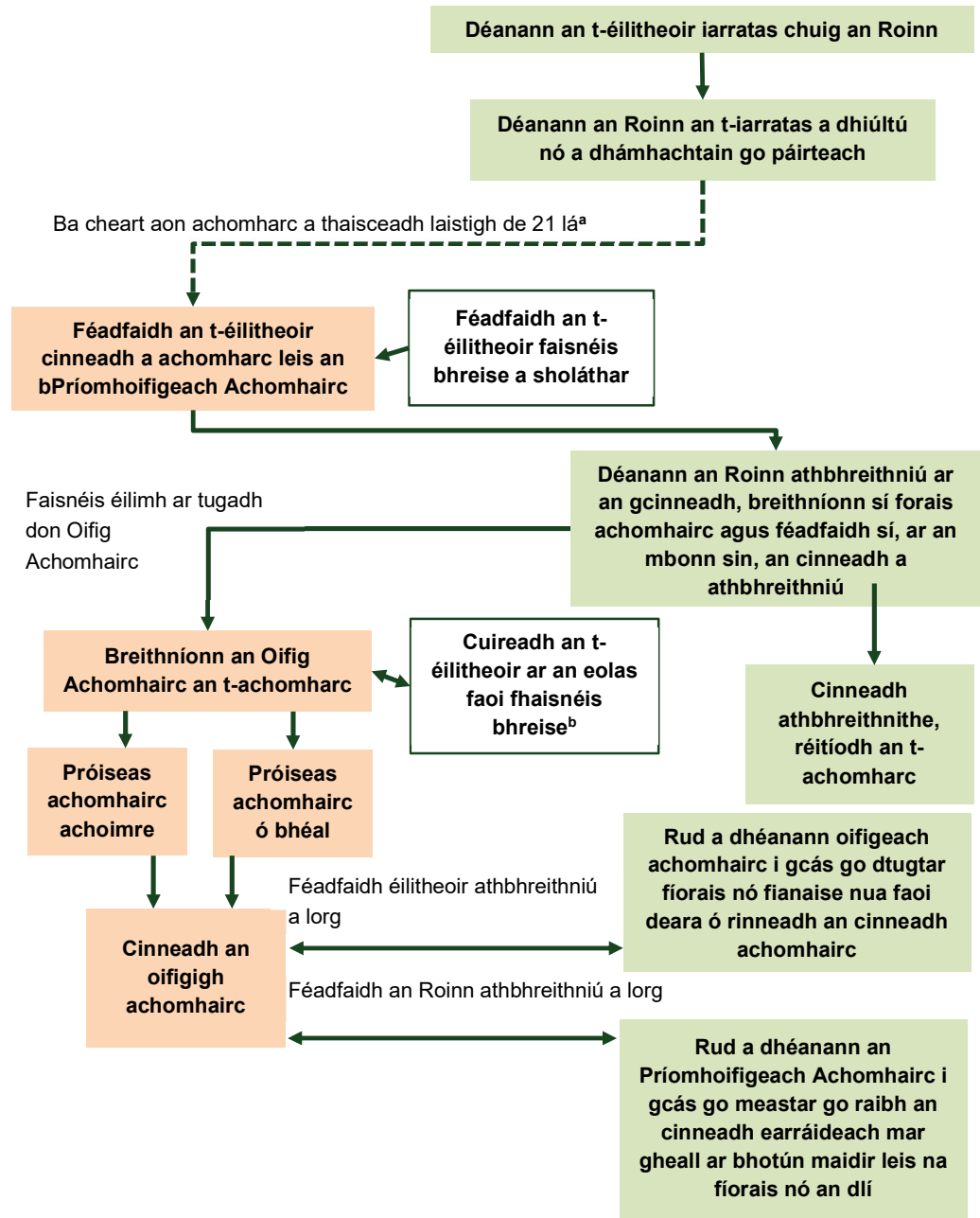
Freagra ón Oifigeach Cuntasaíochta

Aontaím.

Níor cheart glacadh leis, áfach, nach ndéanann an Oifig Achomhairc infheistíocht i gcáilíocht a cinntí a chinntiú. Is oifigigh shinsearacha sheanchleachta de chuid na Roinne iad oifigigh achomhairc (ag grád an phríomhoifigigh chúnta go príomha) agus tugtar oiliúint agus meantóireacht fhairsing dóibh. Tionóltar comhdhálacha agus ceardlanna freisin d'oifigigh achomhairc chun an dea-chleachtas agus foghlaim a roinnt.

Soláthraítear leis an Acht Comhdhlúthaithe Leasa Shóisialaigh 2005 deiseanna d'achomharcóirí atá míshásta le toradh achomhairc athbhreithniú a lorg ar an gcinneadh ó oifigeach achomhairc (alt 317 den Acht) nó ón bPríomhoifigeach Achomhairc (alt 318). Déanfaidh an Oifig Achomhairc breithniú breise ar an gcaoi ar féidir bearta dearbhaithe cáilíochta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm chun tacú le hoifigigh achomhairc agus chun an tseirbhís a fheabhsú i gcoitinne.

Iarscríbhinn 10A Forbheathnú ar an bpróiseas achomhairc

Foinse: Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Nótaí: a Féadfaidh éilitheoir achomharc a tharraingt siar ag céim ar bith den phróiseas.

b I gcásanna ina bhfuil ilpháirtithe ann (e.g. inárachaitheacht fostaíochta), féadfar faisnéis a sholáthraíonn páirtí amháin a roinnt le páirtí leasmhar eile.